

הלכות יום טוב - יא

סדר עריכת עירוב תבשילין

שוע"ר סי' תקכז

ב כיצד מצות הנחת עירוב תבשילין, נוטל בידו **חתיכת פת שיש בה כביצה וכזית בשר מבושל** או שאר דבר מבושל שיש בו כזית, כדי שבפת זו יהא מותר לו לאפות מיום טוב לשבת ובתבשיל זה יהא מותר לו לבשל מיום טוב לשבת. ואם לא עירב אלא בתבשיל לבד ... אעפ"כ אין צריך לחזור ולערב, כיון שכבר עירב בתבשיל שהוא עיקר העירוב. אבל אם עירב בפת בלבד צריך לחזור ולערב, ואם לא עירב אסור לו אפילו לאפות מיום טוב לשבת.

ז והיתר הוצאה מרשות היחיד לרשות הרבים והכנסה מרשות הרבים לרשות היחיד, וכן שאר כל מלאכות אוכל נפש, נכללים במה שאומר **ולמעבד כל צרכנא**. ולא הצריכו לפרט רק האפייה והבישול, לפי שהן עיקר של כל מלאכות האכילה. **וההטמנה והדלקת הנר**, לפי שאם לא היה מניח עירוב תבשילין היה יותר ראוי לאסור ההטמנה והדלקת הנר מיום טוב לשבת, משאר כל המלאכות, לפי שבשעת עשייתן ניכר שעושה שלא לצורך יום טוב, שאין דרך האדם להטמין חמין לבו ביום אלא לצורך מחר, וכן אין דרך בני האדם להדליק נר מבעוד יום אלא בערב שבת לצורך ליל שבת, לפיכך כשמניח עירוב תבשילין צריך לפרט מלאכות אלו.

יז אף על פי שכל אדם חייב לערב בביתו, מ"מ כל **גדול העיר יש לו לערב על כל בני עירו**, כדי שאם ישכח אחד מהן לערב, או שיהיה טרוד ולא יהיה לו פנאי לערב בערב יום טוב, או מי שהוא עם הארץ שאינו יודע לערב, או מי שעירב ונאבד עירובו ביום טוב קודם שתיקן צרכי שבת, כל אלו יוכלו לסמוך על עירובו שמערב בעד כל בני העיר.

יח אין המערב יכול לזכות להם העירוב על ידי הגבהת עצמו, שהרי העירוב הוא שלו, וכשהוא מגביהו בידו לזכות בו הרי עדיין העירוב הוא שלו כמו שהיה, ואין אחרים יכולים לזכות בהגבהה זו.

וכשם שאינו יכול לזכות על ידי עצמו, כך אינו יכול לזכות על ידי עבדו ושפחתו הכנענים, אפילו אינן סמוכים על שלחנו אלא אוכלים משלהם, ולא על ידי בנו ובתו הקטנים שהן אוכלין משלו ... ואם זיכה על ידי אחד מאלו אין מועיל כלום אפילו בדיעבד, מפני **שידן כידו ממש**.

אבל על ידי בנו ובתו הגדולים שאוכלין משלו, ועל ידי בנו ובתו הקטנים שאינן אוכלים משלו, ועל ידי אשתו שהיא אוכלת משלו, יש אומרים שיכול לזכות על ידיהם מטעם שנתבאר בסי' שס"ו, ויש אומרים שאינו יכול לזכות על ידי אחד מכל אלו מטעם שנתבאר שם, לפיכך **לכתחלה אין לזכות על ידי אחד מכל אלו**, אבל בדיעבד שכבר זיכה על ידי אחד מכל אלו וכבר נכנס ליל יום טוב שאי אפשר לזכות עוד, יש לסמוך על דברי המקילין. וכן אם אין לו אדם אחר לזכות על ידו, יכול לזכות לכתחלה על ידי אחד מכל אלו.

קונטרס אחרון סי' תכז ס"ק ב

ואע"פ שצריך לברך עובר לעשייתה, וכבר נעשית המצוה על ידי הפרשתו ... יש לומר כיון דמצוה מן המובחר לומר בדין כו' **נקרא עובר לעשייתו**.

סדר נטילת ידים לסעודה

(ד) ואחר ששפך ב' פעמים על ידו ובי' פעמים על ידו זו מצות חכמים לשפשף יפה זו בזו לטהרה יתירה. ולפי ששפשוף זה הוא מכלל מצות נטילת ידים לכן יברך ברכת על נטילת ידים קודם שפשוף זה כדי שתהא הברכה כמו עובר לעשיית המצוה כשאר ברכות המצות, אף **שאינה עובר לעשייתה ממש** ... ואם לא בירך קודם השפשוף יברך אחר כך קודם הניגוב.

סדר ברכת הנהנין פ"ט

(ד) כל דבר שמברך עליו לאכלו או להריח בו או לעשות בו מצוה צריך ליטלו בימינו כשהוא מברך.

פסקי הסודר, סדר עירוב תבשילין

כשחל יום טוב ביום ה' וביום ו', או ביום ו' ובשבת, יקח בערב יום טוב **הפת משבת וגם תבשיל** חשוב עמו, כגון בשר או דג.

ויתן ביד אחר **לזכות על ידו לכל הקהל**, ואומר: אני מזכה לכל מי שרוצה לזכות ולסמוך על עירוב זה. ומי שזוכה נוטל בידו ומגביה טפח.

וחזור ונוטל מיד הזוכה. והמזכה מברך: ברוך כו' על מצות עירוב. בדין יהא שרא לנא **לאפויי ולבשולי ולאטמוני ולאדלוקי שרגא ולתקנא ולמעבד כל צרכנא** מיומא טבא לשבתא, לנא ולכל ישראל הדרים בעיר הזאת.

דיני הלולב

ויקח הלולב תחלה לבדו בימינו, ויברך, ואחר כך יקח האתרוג בשמאלו.